

حقوقی بیلگیلر مجموعه سی

هر آيك اون بيشنده نشر اولنور

حال عجزده بولنديغه غير واقف ايسه بو معامله، ماسه حقنده معتبردر؛ ايكنجی دورده اصول تجارته موافق و فقط داین مديونك حال عجزينه واقف اولمق صورتيله ياپيلان معامله ماسه حقنده معتبر دكلدر .

ايشته مذکور حکم قانونی به توفيقاً برنجی دورده - يعنی حال عجزه تقدم ایدن اون کون ظرفنده - بوجه مسرود علاوه رهن معتبر؛ ايكنجی دورده مرتهن عجزه واقف دکل ايسه معتبر، واقف ايسه غير معتبر اولمق لازم کليز مطالعه سنده يز .

اومنجی مسئلہ : عادی بر آلاچقلى به، مفلس شبهه لی مدت ظرفنده مال ترهين ايتك صورتيله مطلوباتی تأمین ايلر ايسه حکم قانون نه در؟

ايضا حات معروضه به بناء بويله بر ترهينك ماسه حقنده معتبر اوله مایه جغنی بیان ايدر و بو خصوصده م . ن بلك مطالعه سنه اشتراك ايلرز .

اهميت و نزاکتی درکار و بومقاله به صيقيشديرلمسی ماده غير قابل اولان «رهن تجارتيك اساسات عمومی و احکام متفرعه سی» حقنده رفقای محترمه نك مقاله لرینه انتظار ايلرز .

حقوق فاکولته سی مدرسلرندن

آروقات

علی کمال

آروقات

صمدی سليم

قانون مدنی

«اشيانك ياپديني ضرردن دوغان مسئوليت»

و «محافظة نظريه سی Théorie de garde»

بورجلر قانونی «حقسز معامله لرندن دوغان بورجلر» ی صایارکن اشيانك ياپديني ضرردن دوغان مسئولیتی و بونك تضمن ايتديکی بورجلری بو آورده ذکر ايتمکده در . قانونك ۵۸نجی ماده سنه کوره «برشيك مالکی اوشيك فنا ياللمسندن يا خود محافظه ده کی قصورندن دوغان ضرردن دولایي مسئول» طوتملقدده در . بوندن اول، باشقه سنك فعلندن متولد مسئوليت حقنده مجموعه ده يازديغم بر بنده ده، بورجلر قانونك بو ماده سنی

اشارت ایدرهك اشیاك یابدی ضرردن دوغان مسئولیتی موضوع بحث ایتیمسیدم .
[حقوقی بیلگیلر مجموعه سی صائی ۱۲ و ۱۳] بو کون بو موضوعه عودتله کنیش
بر تدقیق یامیق ایستیشمك الك مهم سائی «اوج آیلق حقوق مدنیه مجموعه سنك
«Revue trimestrielle de droit civil» صوك نسخه لرینك برنده بو موضوعه
دائر اوقودینگ بر مقاله در. سترازبورغ دارالفنون حقوق فاكولته سی مدرسلرندن موسیو
«اوزن غوده مه» بو مجموعه نك ۹۲۷ سنه سی تشرین اول - كانون اول آیلرینه مخصوص
اولق اوزره چیقان نسخه سنده : «مدنی مسئولیت نظریه سنده یکی بر تکامل» عنوانی
آلنده اوزون برتبع نشر ایتشدر. قیمتی مدرس بومقاله سی موسیو «آندره بسون» ك
اخیراً نشر ایتدیكی «اشیاك فعلندن دوغان مسئولیتده محافظه مفهومی La nation
de garde dans la responsabilité du fait des choses» اسمنده کی کتابی
مناسبتیه یازیور. بومقاله ده مدنی مسئولیت حاكم اولان عمومی اساسلردن بحث ایدیلدیكن
صوكره بالخاصه اشیاك فعلندن دوغان مسئولیت مسئله سی موضوع بحث ایدیلکده در.
آشاغیده کی سطرلری یازارکن بو مهم مقاله دن استفاده ایده جکز :

بر سترلینك منشائی :

بورجرلر قانوننك ۵۸ نجی ماده سی شویله یازیلیدر : «بر بنا ویا اعمال اولنان هر
هانکی بر شیئك مالکی، او شیئك فنا یا پلمسندن یا خود محافظه ده کی قصورندن دولایی
مسئول اولور.» بنادن دوغان مسئولیتی بوراده موضوع بحث ایتیه جکز. بناء، غیر
منقول اولق اعتباریه قانون مدنی نك عینی حقار فصلنده آریجه تدقیق ایدیلدیکی ایچون
او احکام ایله عموماً موضوع بحث ایده بیلیمك مقصدیه شیمیدلیك بونی بر کناره
بر اقیورز. بوراده بنادن خارج قالان اشیاك مسئولیتی تدقیق ایده جکز. بو مسئولیتك
منشائی ندر؟ اشیاك مالکینی مسئول ایدیشه حاكم اولان قاعده نهدن عبارتدر؟

پارس فا کوتله سی حقوق مدنیه پروفیسوری «هاری قاپیتان» بوموضوعه کی تدقیقانه
باشلارکن بوسؤالی ایراد ایتدکن صوكره دیورکه : «اوزون مدت بوباید حقوق عادیه
بره نسایلرینك بلا قید و شرط تطبیق ایدلسی لازم کلدیکی قناعتی حکمفرما اولمشدر .
باشلیجه مسلکله و محکمه اجتہادلری بو مرکزده ایدی . بناء علیه اشیاك مالکی ضرر

وزيانه محكوم ايدلك ايچون بر قصور ياپديغنى كوسترمك لازم كليردى . مسئله نك بو صورت حلى بنا وحيوان صاحبلىك مسؤلىتى اساسنه مخالف اولقله برابر مشروع صاييلوردى . وديليوردى كه حيوانلر دائمي بر نظارته محتاج اولدقلى كچي بنالرده ييقلدقلى زمان بك تهلكملى بر حاله كيرمش اولاجقلىرندن دولاي احتياطي تدبيرلره عرض افتقار ايچون بونلك توليد ايتدكلى ضررده صاحبلىك قصورى مفروض عد ايديله بيليردى . حالو كه جانسز اشيا حقننه بوجده جدى داورانق ايچون سبب موجود دكلى . بو اشيا لر كندىلكلرندن بر ضرر ايقاعنه مقتدر اولامازلردى . بونلك بر حاده توليد ايتلىرى ايچون مالكك اداره سنده بر قصور ويا بشرى تدبير و احتياطي فائده سز براقان مجبر بر حاده وجود بولمليدى . بناء عليه اشيا نك اكثريتله باشقه بر منبعدن نشأت ايدن احوالندن دولاي مالكي ايچون ابتداء بر قصور فرض و تصور ايتك عادلانه بر تلقى صاييلموردى .

بالاخره يكي بر مسلك باش كوستردى و يوقارده كي فلاسيك نقطه نظر ترك ايديله رك اشيا نك مالكي كنديسنه عائد اشيا نك توليد ايتدىكي ضرر وزياندن دولاي - قصور اساسى اصلا قاله آلتاقسز - مسؤل ايدىك ايتسندى و مالكك مسؤلىتى - دنيوردى - بالنفس حق ملكيتده مندجدر . برشيدن مستفيد اولان اونك ضررلرينده تحمل ايتلير . بو ضررى باشقهرينه يوكلتمك بك عدالتسزك اولوردى .

بو نقطه نظرى مدافعه ايدنلر بر قانون ماده سنك او وقته قدر نظر دقتى جلب ايتمين بر قسم متنه استناد ايدىورلردى . فرانسز قانون مدىسنك ۱۳۸۴ نجى ماده سنك بر فقره سى موجبجه « محافظه سى آلتنه توديع ايديلن اشيا نك » فعلندن دولاي مالكك مسؤل اولسى ايجاب ايدىوردى . بو كلهلر اوزون مدت نظر دقتى جلب ايتمه مشلردى . شارحلر بوكا بويوك براهيت عطف ايتيورلردى . ايشته طول مدت اهميتسز قالان بو فقره به بالاخره مطلق بر قيمت و معنا ويريلدى و بوندن ده قانون مدىنك ، اشيا نك سبييت و يردكلى ضررلردن دولاي « ملكيتك توليد ايتدىكي ضرر » *risque de propriété* « ره نسبى قبول ايتدىكي استخراج اولوندى .

بر مدت محكمه اجتهادلرينك بو يكي مسلكى تعقيب ايدمچكى ظن ايديلدى . محكمه

تمیز حقوق دائره سنك ۱۶ حزيران ۱۸۹۶ تاريخي بر قرارى بو ظنى تقويه ايتمىدى .
 بو قرارله بر موطورك مالكي، موطوره عائد اعمال وانشا قصورندن طولايي وجود
 بولان انفلاقدن ناشي مسئول ايديلشدى . حالبوكه موطورك صاحبي بويله بر قصورندن
 خبردار بولميوردي . بر چوق اعتراضاي جلب ايدن بو قراردن صوكره اسباب موجب
 اوله رق بو پرهنسيپ قبول ايدلش اولديني حالده بر قاچ قرار دها صادر اولدي . سن
 محكمه سنك ۲۳ كانون ثاني ۹۰۳ تاريخي وليون محكمه سنك ۱۸ كانون ثاني ۱۹۰۷ تاريخي
 قرارلري بو جله دن ايدى .

فقط بو كون ايچون بو جريان تماماً اورته دن رفع ايدلش صايلا بيلير . تمیز
 محكمه سي بر چوق قرارلره بو يكي طرز تفسيري رد ايتدى . ۳۰ مارت ۱۸۹۸ ، ۳۱
 تموز ۱۹۰۵ تاريخي قرارلر بو ميانده صايلا بيلير .

بونكه برابر هر نه قدر محكمه لر اجتهدلرنده بو يكي طرز تلقيه مخالفت ايتمىلر سده
 اونك نفوذندن ده قورتولامامشلردر . فى الحقيقه محكمه لر، اولجه كورديكمز وجهله ،
 اشيادن برينك فعلندن دولايي ضرر ديده اولانلري، بو اشيا صاحبلرينك ويا او كا نظارت
 اده نلرك قصوريني اثبات ايله مكلف طوتمشلردى . حالبوكه بو كون محكمه لر ۱۳۸۴ نجى
 ماده نك برنجي فقره سي موجبجه اشيا صاحبلري حقنده بر قصور قرينه سي قبول ايتمكه
 وبويله بر قصور موجود اولما ديغنىك اثباتي اونلره تحميل ايتمكه درلر . [۱]

بو ايضاحاندىن صوكره يوقارده كي سؤاللره عودت ايدمك اولور سق دنيله بيليركه
 اشيانك فعلندن متولد مسئوليتك منشائي و اشيا صاحبلرينك مسئوليتني تعين ايدن قاعده
 اشيا صاحبلرينه عطف اولنان قصور قرينه سندن عبارتدر .

پروفور مارسه ل پلانيول عيني موضوع حقنده شو سؤالي ايراد ايدى يور: « بنا
 وحيواندن باشقه بر شينك صاحبي اشيا سنك بر ديكرينه سيبت و برديكي ضرردن دولايي،
 قصورى موضوع بحث ايديله كسزين صرف او اشيانك مالكي صفتيله مسئول اولاييليرمي؟
 فرانسز قانون مديسي بويله بر مسئوليت ايچون اشيا صاحبنك اثبات ايدلش يا خود هيچ

[۱] هازري قايتان - آمبروات قولن « فرانسز قانون مديسي شرحي Cours élémentaire

du droit civil français » ايكنجى جلد، دردنجى طبع ۴۰۰—۴۰۳

اولمازسه وجودینه احتمال و برپیش بر قصورنی طلب ایدر. بو اساس اسکی بر پره نسیدر. مع مافیه قانون مدنی ده یکی فکرلر [یعنی قصور قرینه سی] تخم حالنده موجود ایدی. فی الحقیقه قانون مدنی بر بنانک انشا آتنده اکر بر قصور موجود ایسه بوندن متولد ضرردن دولایي صاحبی مسئول طوتیوردی. بو صورتله قصور فکرندن مستقل بر مسئولیت قبول ایتش دیمکدی. چونکه احتمال بو قصور بنا صاحبه عائددر. مثلاً: مال صاحبی انشا آتده چوق اقتصاد یامق ایسته مش ویا یا کلش بر پلان اوزرینه انشآت پایدر مشدر. یا خودده قصور معمارده ویا انشا آتی درعهده ایدن متعهدده در. قانون بو صورتله مال صاحیله بنایی انشا ایدن معمارک قصوری آرهنده بر فرق کوزه تمکله قصور قرینه سی تخم حالنده اورته یه آتیش بولنور دیمکدی.

مع مافیه اشیا نیک سببیت ویردیکی ضرردن دولایي مالکنه، صرف بو اشیا به مالکیتی حسبیه عمومی بر مسئولیت تحمیلی فکری یکی مؤلفارک افکارنده حاصل اولان بر تکامل محصولدر. اسکی مؤلفار اشیا نیک صاحبرینی مسئول طوتیورلردی. فقط بونلر بر قصور قرینه سنه دایانمشلردی. ده مولون، سوردایکی مؤلفار بونلردندی. بر شیک مالکی اونک باشقه لرینه ضرر ویرمه سنه نظارت ایتمکله مکلفدی. «سوردا» دییوردی که: «مالک اولدیغمز هر شئی او یله بر صورتله اداره ایتلی یز که اصلاً باشقه سی اضرار ایدمه میلدیر. عکس حالده سببیت ویردیکی ضرری بزم اهللزدن و قصور مزدن تولد ایتش عد اولونمیلدر.»

بو فکر اشیا صاحبرینه اشیا لرینی حسن اداره ایتک مجبورت قانونیه سی تحمیل ایدیوردی. بو مجبورت حد ذاتنده یک معقول و عادلانه ایدیه ده اشیا صاحبه ضررک وجود بولسده هیچ بر قصوری اولمادیغنی اثبات حقنی بخش ایتشدی. حالبوکه اک یکی مؤلفار قصور فکرندن تماماً قطع علاقه ایدرک مسئولیتی ملکیت حقنک ضروری بر نتیجه سی اوله رق قبول ایتشلردر. موسیو ساله ی «چالشمه قضالری و مدنی مسئولیت *Les accidents du travail et la responsabilité civile*» اسمنده کی اثرنده، موسیو «ژوسه راند» جانسز شیلرک فعلندن دوغان مسئولیت *De la responsabilité* «*lité du fait des choses inanimées*» اسمنده کی کتابنده بو موضوعی اوزون

اوزادی به مناقشه ایشلردر. بو اسکی بره‌نسیک ترکی دییمکدی. فقط قانون مدینک منتلری ایله تالیف ایديله مزدی .

آنجق محکمه‌لر بو صورت حلی قبول ائمه‌دیلر و اشیانک صاحب‌لری صرف مالکیت صفترینه مبنی بونلرک ضرر لرلرندن مسئول دکلدر دیدیلر . محکمه تمیز استدا دائره‌سک ۲۵ مارت ۹۰۸ تاریخلی برراری بوجهی تثبیت ایتدی و بو یکی نظریه‌یی رد ایتدی .

محکمه‌لر، قانونک قبول ایتدیکی احوال مستقنا اولوق شرطيله ، بر شیک سبیت و بریدیکی ضرردن صاحبی مسئول ایتک ایچون بونک قصورلی اولدینگک خصمی طرفندن اثبات ایدلمسی لزومی ایلری به سور و یورلردی . حالبوکه ۱۸۹۶ تاریخلی بررارانده محکمه تمیز بینه کلفتی دیکشیدردی. و قانون مدینک ۱۳۸۴ نجی ماده‌سه استداداً محافظه آلتنده بولنان اشیانک ضرره سبیت ویرملری حائده بوندن محافظت قصوری اولدینی استدلال ایديله چکندن بوضورتله تصور قرینه‌سی قبول ایتدی و صورت طبعیه‌ده اشیانک محافظی اونک صاحبی اولدینگدن، سبیت ویریلن ضرردن دولایی مال صاحبی قصورلی اولمادیغنی اثباتله مکلف طوبیلدی. بالتیجه اشیا صاحبک حد ذاتنده قصوری موجود عد ایدیلدی . ضرره اوغرایان کیمسه اشیا صاحبک قصورینی اثباتله مکلف کورولمادی. محکمه‌لر ده ایلری به کیتدیله و ضرر ویرن اشیا صاحبی، ضررک مجبر بر سیدن و یا غیر محتمل بر حادثه‌دن تولد ایتدیکنی اثباتله مجبور طوبیدیلر . بو صورتله سبی مجهول قالان ضررلردن دولایی ده اشیا صاحبی مسئول صایلدی. [۲] کورولیورکه موسیوپلاسیول ده اشیانک فعلندن متولد مسئولته اشیایی محافظه و صاحبک قصوری قرینه‌سی اساس طوتمشدر. بورجلر قانونی شارحی « فیک وشنایده » کلجه دیورلرکه: « بو مسئولیتک منشائی تماماً قصور قرینه‌سندن عاری دکلسه‌ده بزم قانونمز فرانسز و آلمان قانونلردن ده کنیش دوشونه‌رک یالکز قصور قرینه‌سه استداد ائمه‌مشدر . بو ماده‌یه کوره اشیا صاحبک قصوری اولماسه بیله بر دیگرینک قصورلردن نا که ظهور حادثه‌لردن دخی مسئولدر. بوضورتله بومسئولیت عادتاً حکم قانوندن چیقیور [۳] .

[۲] پلانیول - ریهر. « قانون مدنی شرحی Traité élémentaire de droit civil »
 اوغبی طبع، ایکنجی جلد: صحیفه ۳۱۸-۳۳۳
 [۳] فیک وشنایده - [بورجلر قانونی شرحی Commentaires du code fédéral des obligationne]
 برنجی جلد: صحیفه ۱۶۱-۱۶۶

اشيانك سببیت ویردیکی مسئولیتك منشائی قصور ویا ضرر نظریه‌لری اطرافنده دولاشیور . آنجق بوکا برده « محافظه نظریه‌سی Théorie de garde » علاوه ایتك لازم کلیور . فرانسز محكمه تمیزینك اخیراً اتخاذا ایتخس اولدینی ۲۸ شباط ۱۹۲۷ تاریخلی قرار بو نظریه استناد ایتكده در . ایشته پروفیسور « اوژن غودمه » نك یوقارده کی موضوع بحث ایتدیكمز مقاله‌سی بو نظریه‌ی و بونك قصور و ضرر نظریه‌لریله اولان اولان مناسباتی تدقیق ایدیور . بورجار قانونك ۵۸ نجی ماده‌سند اشیانك محافظه‌سندگی قصور دن صراحةً بحث ایدیلکده بولمسنه کوره محافظه نظریه‌سنگ بزم ایچون آریجه بر اهمیتی اولدینی قولایلقله تقدیر ایدیله بیلیر . بواهمیتی نظر دفته آله‌رق « اوژن غودمه » یی دیکلیه چکنز :

« یکرمنجی عصر ك باشلانغچنده قصور و ضرر نظریه‌لری آرمسند بویوك بر مناقشه جریان ایدیوردی . بوتاریخده اکر بری چیقوبده اك نهایت یکریمی بش سنه ظرفنده بونظریه‌جیلر آرمسندگی اختلافك آشاغی یوقاری تام بر اختلافله نتیجه‌لن جكنی سویلش اولسیدی استقباله عائد بولان بوخبردن دولای بر جوق حقوق مدنیه مؤلفلری حیرته دوشه جكدی . بوکا شخصاً بن شاهد اوله بیلیرم . ضرر و قصور نظریه‌لری اوقدر غیرقابل انتلاف کورونیورلدی .

بو انتلاف فکری ایلک دفعه اوستریا وایتالیان کلدی . وفرانسه‌ده « ساله » و « ژمه‌راند » طرفلرندن بویوك بر صلاحیتله توسیع ایدیلدی . کنج بر حقوق دوقوری « ته‌سر » طرفسندن ۱۹۰۱ تاریخده نشر ایدیلن و قوتلی برتهز اثری اوله‌رق چقان « مسئولیت حقنده عمومی بر نظریه تجربه‌سی » عنوانلی کتابنده بو نظریه‌ی قوتله مدافعه ایتدی . پروفیسور « پلانیول » حقوق مدنیه حقنده نشر ایتدیکی شرحك ایلک طبعارنده بوجسارتی تنقید ایتشدی . مسئولیت فکرنی قصور نظریه‌سند استناد ایتدیریوردی .

بوکون محكمه تمیزك ۲۱ شباط ۱۹۲۷ تاریخلی قراری اوقوندینی زمان ایکی نظریه آرمسندگی بودرین اختلافك خیلی اوزاقلرده قالدینی آکلاشلمقده در . بوقرار و موسیو « آندره‌سون » ك اشیانك فعلندن دوغان مسئولیتده « محافظه مفهومی » اسمنده کی یوقاروده ذکر ایتدیكمز قیمتلی اثری کوز اوکنه کتیرلدیکی زمان فکرلرك مسئولیت

بجسته الك صوك نقطه تكاملی مشاهده ایدیه بیلور. هر نه قدر كرك محكمه تمیزك بوقراری و كرك بو كتاب آنجق مسئولیتك خصوصی بر حادنه سه تعلق ایتكده ایسه ده بوندن عمومی بر خلاصه چیقارمه امکان واردر. ایسته بو خلاصه بزى قصور و ضرر نظریه لرینك تألیفه سوق ایده جکدر.

بجدر مفهوملا آره سنده کی اختلاف فکر لرده و منطق ساحه سنده غیر قابل تألیف کورولور سه ده حیانه تماس ایدیه لکه بو اختلافك آزالدینی و یاواش یاواش سیلیندیکی مشاهده اولنیور. عینی حقیقتك مختلف افاده لری اولان ایکی فکر اکر عملی بر طرزده تکامل ایدرسه یکدیگری آیران اساسلرده متقابل فراغتله بری برلینه یا قلاشیرلر. واقاده ایتدیکاری موضوعك معضل اولسی اونلری یکدیگری نه قریب ایدر. بو صورتله دیله بیلیر که مختلف سیستملاک تاریخی، هر نه قدر دائمی بر جدال صحنه سی عرض ایدرسه ده صوکه ده اکثر یا یکدیگری نه بداخل ایتشدر. اونك انجون صوك ربع عصر ظرفنده مدنی مسئولیت بجسته بر قریب اراهه ایدن دورلری اشارت ایده بیلیرز.

ایلك فراغتلا، اختلافك باشلامسندن اعتباراً «افسی subjectif» اجتهادلردن گلشدر. مخالف پارتی بو نظریه اصحابی قصورك فلاسیك مفهومده کی مبهمیت و غیر معینی اراهه صورتیه تحوطه ایدیوردی. قصورك تضمن ایتدیکی بسیقو لوزیک و معنوی عناصردن دولایی واضح بر صورتده تعریفی چوق مشکادر دیپورلردی. بو هجوم قارشیسنده قصور نظریه سنی مدافعه ایدنلر ایلری موضع لرینی پك ماهرانه بر شکله ترك ایده رك امین و محکم بر طرزده تنظیم ایدیلن بر ساحه ده طوبلانیدیلر. پروفسور موسیو پلانیول اولا قانون مدنی شرحنده و بعده «مدنی مسئولیت حقنده تبیع Etude sur la respons-
abilité civile» اسمنی طاشیان مشهور بر سلسله مقالاتنده قصوری هر هانکی بر وجیه بی اخلال معناسنه آلیور و حتی مسئولیتی تولید ایدن وجیه لری تعریف و تصنیفه قیام ایدیوردی. بو صورتله قصور نظریه سی توضیح ایدیه رك تأیید و تصدیق اولنیور و بویه لکله ده «آفاقی objectif» بر ماهیت اکتساب ایدیوردی.

بونك قارشیسنده ضرر نظریه سی ده کندی ساحه سنده تکامل ایده رك انجنه یکی یکی عناصر آلمقه لکجه کمه دی. موسیو «ته مسیه» دیپوردی که: «هر کس کندی فعلیه

متناسباً، سببیت و یردیکی ضرردن مسئولدر. « مع مافیه ضرر نظریه سنک بوشکل افاده سی کافی کوروله دی. و آفاق مسئولیت نظریه سنده کی علت آفاقه اساسی تحققه باشلادی. بونکله برابر نظریه نك عمومی پرنسیدلری عمومی قاراقته لرلی د کیشمش دکلدی.

قصور نظریه سی بر وجیه نك اخلاقی مدنی بر قصور عدایتدییکی کبی ضرر نظریه سی ده ضرر بخش فعلی اجتماعات نقطه سندن غیر طبیعی بر فعل اوله رق قبول ایدیوردی. بوصورته بر وجیه نك اخلاقی ایله اجتماعات اعتباریله غیر طبیعی فعل آره سنده بر فرق وارمیدر؟ سؤالی خاطرلره کلدی. فی الحقیقه اجتماعات نقطه سندن غیر طبیعی اولان بر فعل، جیمتک فردی تحمیل ایتدییکی بر وجیه نی اخلاقی دیمک اولمازمیدی؟ بویه له ایکی نظریه برلشیر کیدی. حتی موسیو «ساله ی» ۱۹۱۱ سنه سنده اوج ایلک «حقوق مدنیة مجموعه سی» ایله نشر ایتدییکی، قانادا محکمه عالیسی اوکنده جانسنز اشیا نك فعلندن متولد مسئولیت *La responsabilité du fait des choses inanimés devant la cour supérieure de Canada* اسمنده کی مقاله سنده بو ایکی نظریه اصحابی آره سنده کی اختلافک بر گله فرقه منجر اولایله جکنی بیان ایتمشدی. بونکله برابر ایکی نظریه آره سنده کی فرق دوام ایدیوردی. بوتون قطع ایدیلن مسافیه رغماً وبری دیکرینی تعقیب ایتدییکی حالدیه هر ایکی نظریه یکدیگری نه مخالف اولان اصللرینی، مبدألرینی محافظه ایدیوردی.

اشیا نك سببیت و یردیکی ضررک مسئولیتی تعیین ایچون ضرر وزیان مدعی سنک ضرر بخش اولان فعلی و اخلاقی ایدیلن وجیه نك وجودینی و بونک وسعتی کو سترمه مجبوردر. ایشته اثباتی لازم کلن بوضرر بخش اولان فعل عینی زمانده اجتماعی بر غیر طبیعی تضمن ایتدیکنه کوره قصور و ضرر نظریه لرینک استناد ایتدییکی اساسلرده بویه لکله بارز بر تقرب مشهود اولورسه ده بالخاصه اشیا نك سببیت و یردیکی مسئولیت مسئله سنده کندیسی کو سترن ایکنجی درجه ده خصوصی مشکلات واردر. اشیا نك دوغوردینی مسئولیت انسانلرک سببیت و یردیکلری مسئولیتدن ده متحول، ده متنوع ودها معضلدر. ایشته موسیو «آندره سون» که کتابنده موضوع بحث اولان بونوع مسئولیتده کی تکاملدر.

بو تکاملی محکمه تمیزک سالم بر ملاحظه ایله و یردیکی متوالی قرارلرده کی معقول

تسلله مدیونز. محکمۀ تمیز ابتدایه اشیا نك سبیت و ردیکی ضرر لر دن متولد مسئولیتده
 قصور قریبہ سی قبول ایتدی . وینه یی اشیا نك محافظه تحمیل ایتدی . بالاخره محافظی
 مسئولیتدن قورتار مق ایچون یالکیز کندیس نك هیچ بر قصوری اولمادیغنی اثبات ایلمسی
 کافی بولمایه رق عینی زمانده ضرر ك دوعرودن دوعرویه کندیس نه یابانچی و باشقه بر سبیدن
 نشأت ایتدی کینی ده اثباته مکلف طو تدی . شو قدر وار که بوشدی انسانك فعلندن متولد
 ضرر لره تشمیل ایتیه رك اشیا نك فعلنه حصر ایدیوردی . اك نهایت بوصوك تحدید ایتندن ده
 صرف نظر ایدیه رك مسئولیتی اشیایه دكل دوعرودن دوعرویه محافظه تحمیل ایتدی .
 ایشته ۱۶ تشرین ثانی ۱۹۲۰ تاریخلی محکمۀ تمیز قراری بونی تضمن ایتمکده در . بوقرار
 اوزمان بویوک بر هیجان او یاندر مشدی . حالبوکه اك صوك ویریلن ۲۸ شباط ۱۹۲۷
 قرار احمیت اعتباریله بونی ده یکمشدر . محکمۀ تمیز بوقراریله شواساسی وضع ایدیوردی .
 کندیسندن ضرر کله بیلن هر تهلکه لی اشیا نك بر محافظه احتیاجی واردر . بناء علیه بوقیل
 اشیا نك ضرر ویرن فعلیله برابر محافظی ایچون ده مسئولیت ترتب ایدر . بوراده فرانسر
 قانون مدیس نك ۱۳۸۴ نجی ماده سنك برنجی فقره سنك تطبیقی لازم کلیر .

بوصورتله موسیو « ژوسه راند » ك ۱۸۹۷ تاریخندن بری علمی اهمیتی موضوع بحث
 ایتدی کی محافظه نظریه سی اورته به چقیور ومدنی مسئولیت نظریه سنه استقامت ویرن حاکم
 فکر لر دن بری اوله رق اخذ موقع ایدیوردی . ۱۹۲۵ ده موسیو « مازود » « اوچ
 آیلق حقوق مدنیه مجموعه سی » نك بر نسخه سنده « محافظه ده قصور Faut dans la
 garde » اسمیله نشر ایتدی کی یازیلر نده بونظریه دن بحث ایتشدی . شیمدی ده موسیو
 « آندره به سون » بونظریه نك عمومی تشکلندن و تام بر تحلیلدن بحث ایتمکده در . بوصورتله
 محافظه نظریه سی ماضینك یکدیگر یله چارپیشان نظریه لری آده سنده حقیقی موقعی المقدده در .

« محافظه » تعبیر نك مفرومی :

« محافظه » تعبیری تعریف ایتمک چوق مشکلدر . تعبیر ك دلالت ایتدی کی مفهوم
 بك سیالدر . واضح بر فورمول ایله بو مفهوم تثبیت ایدیله معز . بناء علیه اول امرده
 تضمن ایتدی کی فکر لری استخراج ایتمکی تجربه ایده جکیز . بونك ایچون نظریه نك اساسی ،
 تطبیقاتی یعنی حقلرنده تطبیق اوله حق اشخاص و اشیا یی تعین ایتمک لازمدر . بواصول
 نزی حادثه لر ایله حال تماسه قویا جقدر .

موسیو « آندره بهسون » « محافظه » مفهومندہ ایکی عنصر بولیور : « نظارت suveillance » و « اشیاء صاحبیت maitrise de lachose » . بر شیک محافظی اولوق اوشیک باشقلرینه ضرر ویرمسی منع ایتک ایچون اوکا صاحب بولنق ونظارت آلتندہ طوتمق دیمکدر . فعلاً محافظہ دن ؛ بو عنصری احتوا ایدن حقوقاً محافظہ مفہومی بو صورتلہ آریلیر . محافظی تعیین ایتک ایچون اشیائک محافظہ سندنہ کی فعلی وضعیتہ باقیلما ملیدر . اشیاء قارشی حقوقی صلاحیتی ، امر ایتک حقنی حائز بولنان کیمسہ بی آرامق لازمدر . محافظہ وجیہ سی فعلاً دکل بلدکہ حقوقاً محافظ اولان شخصہ عانددر . برشی فعلاً بر شخصک یدندہ ؛ محافظہ سی آلتندہ اولدینی حالده اوشیک مالکی حقوقاً باشقلہ اولایلیر . بو تقدیرده « محافظ » موضوع بحث اولان شیتہ فعلاً واضع الید اولان کیمسہ اولماز ، بلدکہ حقوقاً اوشیک صاحبی « محافظ » سایلیر .

« محافظہ » مفہومک عقلی اساسی « نظارت » وظیفہ مخصوصہ سندنہ مندرجدر . محافظ ، محافظہ سی آلتندہ کی شیتہ نظارت ایتک ، بوشیک باشقلرینی اضرار ایتمہ سی ایچون مقتضی تداییری اتخاذ ایتمککہ مکلفدر . قانونک تحمیل ایتدیکی بو خصوصی مکلفیت ، محافظک ضرری اولدن تفرس ایتمککہ مجبور بولنمندن نشأت ایدر . آنجق بورادہ کی تفرس کیمسہ کنیش معناسیلہ دوشونمک لازمدر . احتیاطکار وناموسلی بر آدمک اولدن کسیدرہ . بیلہ جکی عاقبتلرک دہا ایلرینہ کیدہرک اوزاق احتماللری دہ درپیش ایتک لازم کلیر . صورت مخصوصہ وجود بولاجق بر حادثہ بی دکل بلدکہ وجود بولسی محتمل حادثہ بی تفرس ایتک ایجاب ایدر . آتشلہ انفلاق ایدن بر مادہ بی آتشہ یاقین بریرہ قویماق انفلاقی اولدن تفرس ایتمکدر . آنجق بو انفلاقدن یانغین اولاجغنی و بوندن اولرک ، انسانلرک ، حیوانلرک یاناجقلرینی دوشونمک و احتیاطی تدبیرلری اوکا کورہ اتخاذ ایتک اقتضا ایدر . آنجق بو صورتلہ درکہ وجود بولسی محتمل حادثہ لری دوشونمش اولایلیرز .

بورادہ کی محافظہ وظیفہ سی اشخاص نالہ نلک امنیتی تأمین غایہ سنے معطوفدر . بو وظیفہ بی اوزاق احتماللری درپیش ایتک مجبوری ایلہ املا ایتک عامہ نلک امنیت و سلامتی تأمین ایتک ایچونددر . بناء علیہ اشیا بر ضررہ سببت ویرمسیلہ برابر ، محافظہ دہ قصور تحقق ایتش و ضررک تضمینی مسئولیتی محافظ ایچون وجود بولش دیمکدر . اشیا فعلاً

بر ضرر تولید ایتدیکنه کوره محافظ ، اشیانک ضرر تولید ایتمه سی ایچون اتخاذه نه مجبور اولدینی تدابیری یایمامش دیمکدر .

« محافظه » مفهومده « نظارت » فکرینک موجودیتنی موسیو « مازوده » ده تصدیق ایدیور . چونکه بو مؤلفه کوره محافظه ده قصور « محافظه آلتده بولان اشیانی محافظه ایتمکی فعلاً غائب ایتمک » دیمکدر . بر شینک محافظه سی امکانی فعلاً مرتفع اولورسه شو حالده نظارت ایتمک امکانی ده اورته دن قالمش بولور .

« محافظه » تعیرینک دلالت ایتدیکی مفهومی اطرافلیجه مناقشه ایتمک ایچون بونک تطبیقاتی ده نظر دفته المی ایجاب ایدر . بونی هانکی اشیای و اشخاص حقنده تطبیق ایده جکیز ؟ موسیو « آندره به سون » محافظه ده کی قصور دن متولد مسئولیتی ، محافظه آلتنه آلمنی لازم اولان اشیایه حصر ایدیور . بو قیل اشیانک محافظه سنده کی قصورده اشیای اوزونده کی انسان فعلنک نقصانلی ایله کندینی کوسترر . اشیانک فعلی ، انسانک اراده سه کور کورینه تابع دکدر . لوقوموتیف و اوتوموبیل کبی اشیالر چوق دفعه آرزوم خارچنده حادثات ایقاع ایدر لر . بناءً علیه محافظک مسئولیتنی تعیین ایدن اساس ماده محافظه آلتنه آلتان اشیانک ته دکلی اولمسیدر . منقول و یا غیر منقول اولسنک مسئولته بر تاثیر یوقدر . محکمه تمیز منقول و غیر منقول اشیای حقنده آیری آیری ماده لری تطبیق ایدیور . حالبوکه اشیانک فعلدن متولد مسئولیت محافظک اشیانی کیسمه یه بر ضرر و یرمه جک بر حالده بولندیر مق ایچون مقتضی تدبیری اتخاذه وجیه سندن نشأت ایتدیکنه کوره اشیانک منقول و یا غیر منقول اولسنده بر فرق بولنه ماز . چونکه بو وجیه اشیانک بو اعتبارله اولان ماهیته کوره تبدل ایتمز .

بو وجیه - یعنی محافظک اشیایدن ضرر تولد ایتمه مک ایچون اتخاذه نه مجبور اولدینی تدابیرک ایفاسی مجبورتی یایلمازسه محافظه ده کی قصورده وجود بولیور . آنجق بقصور بزم قلاسیک معناسیله بیلدیکمز قصور دکدر . بوراده کی قصور تدبیری بر آدمک حرکت ایتمی کبی حرکت ایدیلشمش اولسندن عبارتدر .

مع مافیه قانون مدینک متنه نظراً محافظه تحمیل اولسان وجیه ، اشیایه قارشى نظارت و ضرره مانع اولاجق تدابیر اتخاذه نه کی قصورده منحصر قالیور . چونکه اگر بوکا منحصر قالسیدی محافظ ، بو بابده مقتضی تدابیری اتخاذه ایتدیکنی و کندیسنه بر

قصور عطف ایدیه می‌جکفی اثباته مسئولیتدن قور توالش اولاجقدی. بوندن آکلاشیلور که محافظک وجیهه‌سی، اشیانک تهلکلی ماهیتدن دولای سیبیت ویردیکی هر درلو ضرره قارشى دوغروندن دوغرویه، بلاقید و شرط تأمینات عرض ایتمسندن عبارتدر. بوتأمینات متضرر اشخاصه قارشى بو ضررک مسئولیتنى درعهده ایتک دیمکدر. بو نتیجه‌یه واصل اولدقدن صکره، موسیو آدره به‌سون دیور که: «محافظه مفهومی بو صورته ضرر فکریک تحت تأثیرینه کیریور.» فی الحقیقه بو ایضاحاته کوره، محافظه نظریه‌سی آرجوق تحدیداته تابع طو تولان بر ضرر نظریه‌سندن باشقه برشی اولیور. بو تحدیداته «محافظه‌ده قصور» مفهومده طویل‌امشدر.

بروفسور (اوژن غودمه) نک یازیلری بوراده ییتور.

بو ایضاحاتک بزى ایصال ایتدیکی نتیجه‌نی تلخیص ایدم: اشیانک فعلندن متولد مسئولیتک منشائی تعیین ایتک ایچون باشلیجه اوچ نظریه سرد ایدلمکده در. قصور نظریه‌سی و محافظه نظریه‌سی ایلمک اولکی ایکی نظریه‌نک حقوقی ماهیتی اولجه مجموعه‌ده یازدیغمز دیگر بر مقاله ایله ایضاحه چالشمشوق. محافظه نظریه‌سنى ده بو سفر بروفسور موسیو «اوژن غودمه» دن نقلاً یوقاری‌یه یازدق. بو نظریه‌لرک قارشیمزده انکشاف ایدن ماهیتلرنی و بورجلر قانونک ۵۸ نجی ماده‌سنى نظر دفته آلدیغمز تقدیرده اشیانک فعلندن متولد مسئولیتک محافظه و قصور نظریه‌لرینه استناد ایتسی لازم کلیمکده در. قانونک متنده کی «محافظه‌ده کی قصور» عباره‌سی بونی افاده ایدر. «فیق و شایدر» ده بو ماده تماماً «قصور مفهومندن عاری دکلدر» دیورلر. فی الحقیقه «مسئولیت» اشیانک انشا واداره‌سنده قصور اولورسه وجود بولمقده در. مع مافیه بو مسئولیت یالکز قصور نظریه‌سنة استناد ایتمز. بزه کلیور که «فیق و شایدر» ده اشیانک فعلندن متولد مسئولیت- قصور و محافظه نقطه نظرلرنی منشأ کوسر مکده درلر. چونکه کتابلرنده «علیت یاخود قصور سیبیله مسئولیت» تعبیری قوللاشمشدر که بوندن مقصدک «قصور و محافظه» نظریه‌لرینک مختلط بر شکندن عبارت اولدینی ظن ایدیوروز.

بر مسئولیتک تطبیقاتی:

بو مسئولیتک منشائی تعیین ایتدکن صوکره حادثه‌لره تطبیقاتی موضوع بحث ایتملی ز. قانونک متنه کوره باشلیجه شو نقطه‌لرک حل لازم کلیور. مسئول کیمدر؟

مسئولیتی موضوع بحث اولان اشیایار نه دن عبارتدر؟ اداره ده کی محافظه و قصور نه دیمکدر؟ قصوری تنظیم ایدن قاعده هانکیسیدر؟ بوتون سؤاللرک جوابی « فیق و شنایده ر » دن نقلاً تلخیص ایده جکزر .

ایشانک فعلندن بر ضرر وجود بولدیفنی تقدیرده بونک مسئولیتی اشیانک صاحبه عأددر . ۵۸ نجی ماده ده کی (مالکی) کله سی بونی افاده ایدر . بو اشیایا صاحبنک یدنده بولندجه مسئولیتک کنديسه ترتب ایده جکی شه سز ايسده اکر اشیایا بر شخص ثالثه تودیع ایدیلش ايسه او وقده مسئولیت ینه صاحبنه می دوشر؟ مسئله سی محتاج حلدر .

« فیق و شنایده ر » کوره اشیانک اداره سی بر باشقه سنه تودیع ایدیلش اولسه بيله مسئولیت صاحبه عأددر . حتی صاحبنک مسئولیتی ، قصورک کنديسه عأد اولمایوب شخص ثالثه عأد بولنسی تقدیرنده باقیدر . قصورک مطلقا صاحبندن کله سی شرط دکدر . یالکیز هر هانکی بر شیء ، استعمال ایچون تخصیص ایدیلدیکی غایه دن باشقه بر مقصد ایچون استعمال اولنورده بوندن بر ضرر وجود بولورسه بو تقدیرده مسئولیت بو استعمالی یاپانه دوشهر . کذلک بر شینک صاحبی ؛ ضررک وقوعه کلدیکی زمان نظارتک بر باشقه سنه تودیع ایدیلدیکنی و بونک نظارتده قصوری اولدیغنی اثبات ایدره مسئولیتدن قور تولور .

اشیایار :

مسئولیتی موضوع بحث اولان اشیایار هانکیلیدر؟ مؤلفلردن « بورقهارت » بوراده کی اشیایا کله سنه « انسانلرک مساعیسی ايله وجود بولش بوتون تأسیسات ايله انسانلر طرفندن قوللانیلان بوتون جانسز اشیایا » معناسی و بریور . هر حالده انسان ايله یاپیلان هر شی اشیایان معدوددر . « فیق و شنایده ر » اثرلنده [۴] « ریونال فده ده رال » قرارلردن نقل صورتيله وایشانک بر قسمی صایبورلر : صو مجرالی ، قاللر ، تنویرات تأسیساتی ، تلفون دیرکلری ، موطورلر ، آسانسور بوشقللری ، الکتریک تللری شبکه سی ، سوقاقلرده الکتریک نقل ایدن ستاسیونلر ، اشخاصه مخصوص الکتریکلی آسانسورلر ، بانو آلاتی ، باطاققلر ، کریز قناللری عمومی وقانالیزه ایدیلش ، قابل نقل باراقلر ، او تعمیراتی وانشا آتی ایچون قورولان اسکله لر ، سوقاقلرده کی تهلکلی چیقینیلر ، پیسلک چوقورلری ...

بوتون بونلر قانونك (اشيا) تعبیرندن قصد ایتدیكى شیلردر . فقط یوروپن اوتوموبیل اشیان معدود دکلدر . بوضورتله اوتوموبیلدن متولد ضرر مسئولیتی انسان فعلندن متولد ضرر مسئولیتدن عد اتمکده در .

اداره کی قصور :

اداره ده کی قصورلرک نهدن عبارت اولدینی جای تدقیقدر . « فیق و شنایدهر » بوخصو- صده بعض محکمه قرارلری اعداد ایدیورلر : حفريات یاپیلان بر یرده کیجه لین کافی درجه ده تنورات یالمامسی ، خرمان یرینک ضرره میدان ویرمه مک ایچون کافی درجه ده تنظیم واداره ایدیلمه سی . . . آتلیه لرك غیر کافی بدرجه ده تسخنی ، یکی یاپیلان بربناده اختناق میدان ویریلمه سی ایچون مقتضی تدبیرلرک اتخاذ ایدیلمه مش بولمسی ، انشات محللرینک تنویر ایدیلمه سی ، چوجقلرک کیره بیله جکلری یرلرده کی اوجاقلرک سوندوریلمه سی ، بوتون بونلر (تریبونال فده وال) محکمه سی طرفندن اداره ده قصور عد ایدیلشدر .

بالمقابله عینی محکمه قرارلرینه کوره یکی بربناده عملهلری اوبوتیق ، ماکنه استعماله آلیشقین اولیان بر آدمک بخارلی ماکنه دن استفاده سنه واونی استعمال ایلمسه مساعده ایتک الح . . . اداره ده قصور دیمک دکلدر .

ایشانک اداره سنده کی قصور موضوع بحث اولورکن تولدایدن ضررله بونی تولیدایدن قصور آره سنده کی مناسبانکده تعیین ایدیلسی لازم کلیر . بومناسبانک دوغروندن دوغرویه وجود بولسی ایجاب ایتمه ز . یعنی ضرری انتاج ایدن قصور ایله ضرر حادثه سی آره سنه باشقه احوالک کیرمسی جائزدر . بناء علیه بر الکتریک تأسیساتی صاحبی الکتریک جریانلرینک قونثاقت یاپمسی نتیجه سی اوله رق وجود بولان یانغیندن مسؤلدر . حالبوکه بوراده کی اصل قصور الکتریک تأسیساتنده در . ومسئولیتک منشائی ده بودر . بالاخره جریانک قونثاقت یاپمسی کی بر حادثه وجود بولش ویانغینده بوندن دوغمشدر . بوکا رغماً تأسیسات صاحبنک مسؤل اولمسی لازم کلکده در . آنحق ضرری تولید ایدن حادثه اشیا ایله علاقه دار بولنیان بر شخصک قصورندن ایلری گلش ایسه اووقت ضررله اشیاانک صاحبی آره سنده برعلاقه اولامایه جفندن بو تقدیرده مسئولیت ده اشیا صاحبنه دوشمه ز . اگر ضرر متضررک قصورندن تولدا ایتمشه بونک نظر دفته آلمسی ایجاب ایدر . بوتقدیرده حاکم اشیا صاحبنک مسئولیتی ، متضررک قصوری درجه سنه کوره ، تماماً وایقسماً رفع ایده بیلیر .

اشیانك فعلندن متولد مسئولیتده ضررك مدعى طرفندن اثبات ایدیهلجکی طبعیدر. آنجق بالمقابله مدعى علیه، یعنی اشیانك مالکیده قصورلی اولمادیغنی و اداره و محافظهده برخطاسی بولمادیغنی اثبات ایتمك حقنه مالکدر. حاکم طرفینك بینهلرینی دیکلهدکدن سوکره ضررك مقدارینی بورجلر قانوننك ۴۲نجی مادهسنه کوره تقدیر ایدر. معنوی تضمیناتهده حکم ایدهیلیر. «فیق وشنایدمر» اگر اشیانك فعلندن وفات وقوع بولمسه متوفانك سیغورطهلی اولماسی تضمیناتهده تحدیدات اجراسنه سبب تشکیل ایتمه ز. ماده قانونیهده برده «فنا یا پلسندن» بحث ایدیلیر. فی الحقیقه تهلكلی اشیا اعمال ایدن شخص بو قصورندن مسئولدر. كذلك اعمالاتهده فنا مادهلر استعمالندن دولاییده مسئولیت ترتب ایدر. بناءً علیه تهلكلی اشیا اعمال ایدن کیمسه هر هانکی بر ضرره میدان ویرمهك ایچون مقتضی تدیرلری اتخاذله مکفدر. شو حالده الکتریق تأسیساتی یاپان، بخارله متحرک بر ماکنه اعمال ایدن کیمهلر بو اعمالاتهده قصور دولایسیله قانوناً مسئول اولورلر. و بو قصورندن تولد ایدن ضررك تضمینی ایله مکفدرلر.

آووقات

مدری ملیم

« اصول محاکمات مقرفیه
تبعملرنده »

آووقات :
م. آصف

« بینه شخصیهدن متولد حادثهلر »

« اصول استشهاد و تحقیقات » Enquête [*]

بینه شخصیهنك قابل قبول اولدیغنی مسائلهده تحقیق enquête دینلن بر شکل استشهاد اصول محاکمهسنه تبعیت قانوناً ضروریدر. بوده ایکی شکلده اولهیلور. برنجی شکلده کوره تحقیقه تنویر دعوی ایچون محکمهجه رأساً امر اولنور که نتایج حاصله تمامیه محکمهنك تقدیر و حریم وجدانه منحصر قالهرق بوشکل تحقیقه سبب ویرن طرف شاهدلرینی جلب

[*] مأخذلر من یارس حقوق فاکولتهسی مدرسلرندن نه غارسونه E. Garsonnet واکس ملوسیل حقوق مدرسلرندن و مشاهیر علما و مؤلفیندن ش. سزار - برو Ch. Sézar-Bru نك اصول محاکمات حقوقیه شرحلیدر.